

Kennaradeild – framhaldsbraut

Góðar stundir: safnfræðsla og fjölskyldur

AlmaDís Kristinsdóttir

Meistaraprófsritgerð lögð fram sem hluti
af námi til M.Ed.-gráðu í menntunarfræðum
með áherslu á stjórnun og safnfræðslu

Akureyri
ágúst 2007

7. SAFN HEIMILDA [HEIMILDASKRÁ]

Aðalnámskrá grunnskóla: almennur hluti. (1999). Reykjavík:
Menntamálaráðuneytið.

Adams, M., Falk, J. H. og Dierking, L. D. (2003). Things change: museums, learning, and research. Í Maria Xanthoudaki, Les Tickle og Veronica Sekules (ritstj.), *Researching visual arts education in museum and galleries* (bls. 15–32). Dordrecht, Boston og London: Kluwer.

Allon, H. (1999). Working with children and young people. Í H. Molfat og V. Woppard (ritstj.), *Museum & gallery education: a manual of good practice* (bls. 77–88). London: The Stationery Office.

Allyson Macdonald. (2006, 30. janúar). Hvaða breytingar á hugmyndafræði í menntamálum eru líklegar eða fyrirhugaðar á næstu árum eða áratugum? *Vísindavefurinn*, grein nr. 5602. Sótt 15. apríl 2006 af:
<http://visindavefur.hi.is/?id=5602>

Alma Dís Kristinsdóttir. (2004). *Safnfræðsla: (ó)gjörningur? Safnfræðsla að sumarlagi: Myndskráning af vettvangi*. Óbirt Dipl.Ed. ritgerð: Háskólinn á Akureyri, Kennaradeild.

Alþjóðaráð safna/ICOM. (1995). Safnahandbókin. *Samþykktir ICOM: Skýrgreiningar*. Sótt 6. apríl 2004 af: <http://www.icom.is/HTML/Icom.htm>

Ambrose, T. og Paine, C. (1998). *Grunnatriði safnastarfss*. Fyrra hefti. Þjónusta, sýningar, safngripir. (Helgi M. Sigurðsson íslenskaði). Reykjavík: ICOM, Árbæjarsafn og Ljósmyndasafn Reykjavíkur.

Anderson, D. (2005, 21. október). *Museums, participation and identity*. Erindi á málþingi Safnaráðs um menntunarhlutverk safna. Reykjavík. Sótt 4. apríl 2006 af: http://www.safnarad.is/safnarad/upload/files/pdf/erindi_david.pdf

Anderson, D. (2000, 28. september). A common wealth: museums in the learning age. A report to the Department for culture, media and sport. Útprent af skýrslu er kynnt var á ráðstefnu *Museum directors and educators*. Amsterdam. Fyrri hluti sóttur 22. september 2005 af:
http://www.culture.gov.uk/NR/rdonlyres/C17FDE3A-D293-4EB4-A37F-E6298424F2C6/0/Common_Wealth2.pdf og seinni hluti sóttur 24. janúar 2007 af: http://www.culture.gov.uk/NR/rdonlyres/944FC371-311C-4C8F-BF8F-3B4C10A4702B/0/Common_Wealth.pdf

Anderson, D., Piscitelli, B., Weier, K., Everett, M. og Tayler, C. (2002). Children's museum experiences: identifying powerful mediators of learning. *Curator*, 45, 213–231.

- Auður Guðmundsdóttir. (1994). *Notkun náttúrufræðisafna í kennslu: Náttúrufræðistofnun Íslands við Hlemmtorg*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.
- Ásdís Ólafsdóttir. (2006). Fjöldauppeldi. *Skólavarðan*, 6(1), 29–30.
- Ásthildur B. Jónsdóttir. (2003). *Listavefur krakka: tölvur- og upplýsingataækni í myndlistarkennslu*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands. Vefslóðir: <http://www.namsgagnastofnun.is/isllistvefur/> og <http://www.nams.is/listavefurinn/>
- Barnaheill. (1992, 28. október). *Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna*. Sótt 14. nóvember 2006 af: <http://www.abotinn.is/barnaheill/barnasattmali1.html>
- Beaumont, E. og Sterry, P. (2005). A study of grandparents and grandchildren as visitors to museums and art galleries in the UK. *Museums and society*, 3, 167–180.
- Beaumont, E. (2004). Modern families in contemporary spaces: family group visitors to a Millennium art gallery. Sótt 24. janúar 2007 af: <http://www.did.stu.mmu.ac.uk/cwf/cd/full-papers/Ela-Beaumont.doc>
- Beck, L. og Cable, T. (2002). *Interpretation for the 21st century: fifteen guiding principles for interpreting nature and culture*. Champaign (Illinois): Sagamore.
- Beer, V. (1992) Do museums have “curriculum”? Í S. K. Nichols (ritstj.) *Patterns in practice: selections from the Journal of museum education* (bls. 209–214). Washington D.C.: Museum education roundtable.
- Bennett, T. (1995). *The birth of the museum: history, theory, politics*. London og New York: Routledge.
- Berger, J. (1972). *Ways of seeing*. London: British Broadcasting Company og Penguin Books.
- Bourdieu, P. og Darbel, A. (1991). *The love of art: european art museums and their public* (Caroline Beattie & Nick Merriman þýddu). Cambridge: Polity Press. (Upphoflega gefið út á frönsku 1969).
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction: a social critique of the judgement of taste* (Richard Nice, þýddi). New York og London: Routledge. (Upphoflega gefið út á frönsku 1979).
- Brodie, L. og Wiebe, L. M. (1999). Yellow busloads from hell: a museum fieldtrip in three voices. *McGill journal of education*, 34(2), 173–180.
- Campaign for Learning*. (1998–2007). Sótt 6. janúar 2007 af: <http://www.campaign-for-learning.org.uk/about us.htm>

Cohen, L., Manion, L. og Morrison, K. (2000). *Research methods in education* (5. útg.). London og New York: Routledge Falmer.

Creative research. (1999, 10. desember). *Evaluation of family programme: report of research findings*. Prepared for Victoria & Albert museum education (Rannsóknarskýrsla nr. 362). London: Höfundur. Sótt 18. apríl af:
http://www.vam.ac.uk/files/file_upload/17689_file.pdf

Department for culture, media and sport. (1999 a). *Efficiency and effectiveness of government-sponsored museums and galleries: measurement and improvement*. (Ónúmeruð rannsóknarskýrsla). London: Höfundur (Museums and galleries division). Sótt 25. janúar af:
<http://www.culture.gov.uk/NR/rdonlyres/38F23CBA-72A8-4190-9681-AFEC1BCAC64E/0/educa.pdf>

Department for culture, media and sport. (1999 b). *Museums for the many. Standards for museums and galleries to use when developing access policies*. London: Höfundur (Museums and Galleries Division). Sótt 25. janúar 2007 af:
<http://www.culture.gov.uk/pdf/museums.pdf>

Dewey, J. (2000 a). *Hugsun og menntun* (Gunnar Ragnarsson þýddi). Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands. (Upphaflega gefið út á ensku 1933).

Dewey, J. (2000 b). *Reynsla og menntun* (Gunnar Ragnarsson þýddi). Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands. (Upphaflega gefið út á ensku 1938).

Dewey, J. (1934). *Art as experience*. New York: Perigee Books.

Dierking, L. (1992). The family museum experience: implications from research. Í S. K. Nichols (ritstj.) *Patterns in practice: selections from the Journal of museum education* (bls. 215–221). Washington D.C.: Museum Education Roundtable.

Dockrell, J., Lewis, A. og Lindsay, G. (2000). Researching children's perspectives: a psychological dimension. Í Ann Lewis og Geoff Lindsay (ritstj.) *Researching children's perspectives* (bls. 46–58). Buxingham og Philadelphia: Open University Press.

Eggert Þór Bernharðsson. (2003). Miðlun sögu á sýningu: Safna- og sýningaferð um Ísland 2002–2003. *Saga*, XLI(2), 15–66.

Egill Ólafsson. (2006, 9. júlí). Mikil gróska í safnastarfi. *Morgunblaðið*, innlendar fréttir [vefútgáfa]. Sótt 14. júlí 2006 af:
http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=1091984

Eisner, E. (2004). *Preparing for Today and Tomorrow: The unknowable future is not a sound basis on which to plan curriculum*. Sótt 5. september 2006 af: www.hawken.edu/pdf/eisner.pdf

Eisner, E. (2003). The Arts and the creation of mind. The arts afford opportunities to transform brains into minds in distinctive ways. *Language arts*, 80, 340–344.

Eisner, E. (1998 a, 4 júní). *The Educational Uses of Assessment and Evaluation*. Útdráttur úr fyrirlestri á ráðstefnunni Skólaþróun og listir, Háskólabíói, Reykjavík. [Stuðst er við þýdingu og samantekt úr handriti Ingólfss Ásgeirs Jóhannessonar er jafnframt flutti samantektina á ráðstefnunni].

Eisner, E. (1998 b). Góð vínsindi bera sterkan svip af listum. Höfundar viðtals: Guðrún Geirdsdóttir, Guðrún Helgadóttir og Ingólfur Ásgeir Jóhannesson. *Ný menntamál*, 16(3), 6–10.

Eisner, E. og Dobbs, S. M. (1988). Silent pedagogy: how museums help visitors experience exhibitions. *Art education*, 41(4), 6–15.

Elfa Hrönn Friðriksdóttir. (2002). *Annað land, annað líf: Kennsluverkefni fyrir Vesturfarasetrið á Hofsósi*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.

Elín G. Ólafsdóttir, Sæunn E. Karlsdóttir og Þorbjörg Br. Gunnarsdóttir. (1997). *Menningarsamskipti — tengsl skóla og menningarstofnana* (ónúmeruð rannsóknarskýrsla). Reykjavík: Menningar- og ferðamálaráð.

Elín Þórðardóttir. (2006). *Sögusetrið. Brennu-Njáls saga og grunnskólinn: Hugmyndir að samstarfi*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.

Ellsworth, E. (2005). *Places of learning: media, architecture, pedagogy*. New York & London: Routledge.

Falk, J. H. og Dierking, L. D. (2000). *Learning from museums*. Walnut Creek (Kaliforníu) og víðar: Rowman & Littlefield.

Félagsmálaráðuneytið. (2001). *Samantekt fjölskylduráðs um málefni fjölskyldunnar*. Í 2.2.4. Samvinna foreldra og skóla og velferð nemenda. Sótt 22. febrúar 2007 af: <http://felagsmalaraduneyti.is/utgefild-efni/vefefni/samantekt/nr/985>

Finnerty, K. O. (2005). Celebrating the creativity of the young child. *Journal of museum education* 30(1), 9–13.

Flugsafnið á Akureyri verður flutt. (2005 a, 28. ágúst). *Morgunblaðið*, bls. 40.

Flugsafn Íslands. (án árs). *Flugsafnið og punktar úr flugsögu Íslands*. Sótt 4. mars 2005 af: <http://www.flugsafn.is/flugsagan.htm>

- Foucault, M. (1972). *The archaeology of knowledge and the discourse on language*. New York: Pantheon.
- Freire, P. (1970). *Pedagogy of the oppressed*. New York: Seabury Press.
- Garolian, C. R. (2001). Performing the museum. *Studies in art education. A journal of issues and research*, 42, 234–248.
- Gauti Sigþórsson. (2002). Kennslubjónar og námsneytendur. *Ritið. Tímarit Hugvísindastofnunar* 3, 101–124.
- Gerður Róbertsdóttir og Ólöf K. Sigurðardóttir. (1999). *Listir, menning, náttúra, saga: Skólaárið 1999–2000*. Reykjavík: Fræðsludeildir Árbæjarsafns og Listasafns Reykjavíkur ásamt Fræðslumiðstöð Reykjavíkur.
- Giroux, H. (1995). *Critical pedagogy and predatory culture*. London: Routledge.
- Grigg, C. (2004). Art Education and the Art Museum. R. Hickman (ritstj.), *Art Education 11–18: Meaning, Purpose and Direction* (2. útg., bls. 39–57). London og New York: Continuum.
- Guðbjörg J. Björnsdóttir og Svanfríður Sigurþórsdóttir. (1997). *Safnfræðsla: Samvinna skóla og safna*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.
- Guðrún Geirdsdóttir. (1997). Námskrárgerð, námskrárfræði og kennrarar. *Uppeldi og menntun*, 6, 109–123.
- Guðrún Alda Harðardóttir. (2001). *Í leikskóla lífsins*. Akureyri: Textasmiðjan.
- Guðrún Helgadóttir, Edward H. Huijbens og Kristín Sóley Björnsdóttir. (2007). *Menningartengd ferðaþjónusta í Eyjafirði* (Rannsóknarskýrsla nr. FMSÍ-S-02-2007). Akureyri: Ferðamálastetur Íslands.
- Guðbrandur Benediktsson og Rakel Halldórsdóttir. (2006). Til hvers eru söfn? Guðbrandur Benediktsson og Rakel Halldórsdóttir ræða um menntunarhlutverk safna við David Anderson hjá Victoria and Albert Museum. *Saga*, XLIV(1), 7–9.
- Guðbrandur Benediktsson. (2005). Söfn og safnarar: Kerfisbundin eða ástríðufull söfnun. *Kistan – veftímarit um fræði og menningu*. Kvíksaga, greinasafn. Sótt 22. apríl 2006 af: <http://www.kistan.is/efni.asp?n=3794&f=15&u=94>
- Guðbrandur Benediktsson. (2004). *Museums and tourism: Stakeholders, resource and sustainable development*. Óbirt meistaraprófsritgerð: Gautarborgarháskóli.
- Guðný Guðbjörnsdóttir. (2005). Skiptir menningararfurinn máli fyrir ungt fólk á tínum hnattvæðingar? Í *Ungir Íslendingar í ljósi vísindanna: Erindi flutt á málþingi barna og háskólarektors 5. nóvember 2004* (bls. 55–66). Reykjavík: Háskólaútgáfan og umboðsmaður barna.

Guðný Guðbjörnsdóttir. (2000). Hvernig skilar menningararfurinn sér til ungs fólks? Í Friðrik H. Jónsson og Ingjaldur Hannibalsson (ritstj.), *Rannsóknir í félagsvísindum III*, (bls. 251–268). Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Guja Dögg Hauksdóttir .(2006). Architecture at eye-level: television as media. Í Esa Laaksonen & Jaana Räsänen (ritstj.), *Playce: architecture education for children and young people* (bls. 28–35). Helsinki: Alvar Aalto Akademia.

Gunnar Harðarson. (2003, 11. ágúst). Við einir erum andlit okkar tíma! *Um listheimspeki og myndlistarkennslu*. Handrit að framsöguverindi flutt í Opna Listháskólanum fyrir FÍMK um listkennslu í grunn- og framhaldsskólum.

Gunnar Hersveinn. (2003, 30. janúar). Öflugur Listavefur krakka: Aðferðir til að skapa myndverk opinberast börnum á listavefnum. *Morgunblaðið*, Skólar/Menntun [vefútgáfa]. Sótt 14. janúar 2007 af:
http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=711545

Gurian, E. H. (2006). *Civilizing the museum*. London og New York: Routledge.

Hagstofa Íslands (2007 a). *Gestir safna og skyldrar starfsemi eftir tegund og landsvæðum 1995–2005*. Sótt 6. júlí 2007 af: <http://www.hagstofa.is/Pages/805>

Hagstofa Íslands (2007 b). *Gestir safna 1995–2005*. Sótt 6. júlí 2007 af:
<http://www.hagstofa.is/Pages/95?NewsID=2727>

Halbertsma, N. (1999). Working with families. H. Molfat og V. Woppard (ritstj.), *Museum & gallery education: a manual of good practice* (bls. 89–99). London: The Stationery Office.

Harpa Þórssdóttir. (2003, 13. ágúst). Hugleiðingar um mikilvægi þess að kynna listræn menningarverðmæti okkar á grunn- og framhaldsskólastigi. Námskeið á vegum Félags íslenskra myndlistakennara og Opna Listaháskólans: *Íslensk og erlend samtímalist — hvernig tengja skal söguna inn í myndlistarkennslu*, 11. – 15. ágúst. Sótt 3. september 2005 af:
http://fimk.ismennt.is/harpa_thorsdottir.htm

Háskóli Íslands. (2006). *Safnafræði*. Sótt 9. september 2006 af
<http://www.hi.is/~terry/museology/index.htm>

Heimili og skóli: landssamtök foreldra. (2005). *Starfsemi*. Sótt 14. apríl 2006 af:
<http://www.heimiliogskoli.is/um%5Fokkur/starfsemi/>

Hein, G. E. (1998). *Learning in the museum*. London og New York: Routledge.

Helena Guttormsdóttir. (1999). *Safnið og samfélagið* (Nýsköpunarverkefni). Reykjavík: Fræðsludeild Listasafns Reykjavíkur.

Helga Kristín Einarsdóttir og Orri Páll Ormarsson. (2006, 17. desember). Er Ísland barnvænt samfélag? Grein VI: Aftur til sakleysis. *Morgunblaðið* [vefútgáfa], bls. 1–5. Sótt 19. desember 2006 af:

http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=1119998

Herne, S. (2006) Communities of practice in art and design and museum and gallery education. *Pedagogy, culture and society*, 14(1), 1–17.

Hood, M. G. (2004). Staying away: why people choose not to visit museums. Í G. Anderson (ritstj.), *Reinventing the museum* (bls. 150–157). Lanham (Maryland), New York, Toronto og Oxford: AltaMira Press.

Hooper-Greenhill, E. (2000). *Museum and the interpretation of visual culture*. London og New York: Routledge.

Hooper-Greenhill, E. (Ritstj.). (1999). *The educational role of the museum* (2. útgáfa). London og New York: Routledge.

Hooper-Greenhill, E. (1994). *Museums and their visitors*. London og New York: Routledge.

Hooper-Greenhill, E. (1991). *Museum and gallery education*. London og Washington, D.C.: Leicester University Press.

Housen, A., Miller, N. L. og Yenawine, P. (1991). *Preliminary report—year 1 (1989/90). MoMA research and evaluation study: school programs*. New York: The Museum of Modern Art. Sótt 4. apríl 2006 af:
http://www.vue.org/download/MoMA_Research_and_Eval_1991.pdf

Iðnaðarsafnið á Akureyri [vefslóð] (2007 a). *Forsíða*. Sótt 5. maí 2007 af:
<http://www.idnadarsafnid.is/>

Iðnaðarsafnið á Akureyri [vefslóð] (2007 b). *Iðnaðarsafnið*. Sótt 5. maí 2007 af:
<http://www.idnadarsafnid.is/page/idnadarsafnid>

Illeris, H. (2005, 21. október). *Museums and galleries as performative sites for learning*. Erindi flutt á málþingi Safnaráðs um menntunarhlutverk safna í Listasafni Íslands, Reykjavík. Sótt 22. apríl 2006 af:
http://www.safnarad.is/safnarad/upload/files/pdf/erindi_helene_illeris.pdf.

Illeris, H. (2006) Museums and galleries as performative sites for lifelong learning: constructions, deconstructions and reconstructions of audience positions in museum and gallery education. *Museum and society*, 4(1), 15–26.

Ingileif Thorlacius. (2003). Erum ekki að leita að „rétt“ svarinu. *Skólavarðan* 3(1), 26.

Ingólfur Ásgeir Jóhannesson. (2006). „Strong, Independent, Able to Learn More...“: Inclusion and the construction of school students in Iceland as diagnosable subjects. *Discourse: studies in the cultural politics of education*, 27, 103–119.

Ingólfur Ásgeir Jóhannesson. (2001 a). Ideas in a historical web: a genealogy of educational ideas and reforms in Iceland. *Cultural history and education: essays on knowledge and schooling* (ritstj. Barry Franklin, Miguel de Pereyra og Thomas S. Popkewitz), bls. 243–261. New York og London: RoutledgeFalmer.

Ingólfur Ásgeir Jóhannesson. (2001 b, 22. febrúar). *Gjörningsuppeldisfræði og þekkingarfræðileg orðræðurýni — uppeldisfræði bandaríksa prófessorsins Elizabeth Ellsworth í ljósi kenninga Pierres Bourdieus um þekkingarlega orðræðurýni*. Rabb flutt á ráðstefnu Rannsóknarstofu í kvennafræðum í Reykjavík [vefútgáfa]. Sótt 1. nóvember 2005 af:
<http://www.ismennt.is/not/ingo/gjornupp.HTM>

Ingvar Sigurgeirsson. (1999). *Að mörgu er að hyggja. Handbók um undirbúning kennslu*. Reykjavík: Æskan.

Ingveldur Geirdóttir. (2006, 14. september). Foreldrar og börn búa í sithvorum heiminum. *Morgunblaðið* [vefútgáfa], bls. 1–2. Sótt 21. október 2006 af:
http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=1102967

Í vöggu flugsins. (2005, 5. maí). *Fréttablaðið*, bls. C8.

Íslandsdeild ICOM. (1993). *Söfn á Íslandi*. Ragnhildur Vigfúsdóttir (ritstj.). Karla Kristjánsdóttir, Lilja Árnadóttir og Sveinn Jakobsson (ritn.). (Aðalsteinn Ingólfsson þýddi). Reykjavík: Höfundur.

Jackson, P. W. (1998). *John Dewey and the lessons of art*. New Haven (Connecticut) og London: Yale University Press.

Jeffers, C. (1999). When Children Take the Lead in Exploring Art Museums with their Adult Partners. *Art Education*, 52(6), 45–51.

Johnson, D. W., Johnson, R. T. og Houlubec, E. J. (1994). *Cooperative learning in the classroom*. Alexandria (Virginíu): Association for supervision and curriculum development.

Joyce, B. og Weil, M. ásamt Calhoun, E. (2004). *Models of teaching* (7. útg.). Boston og London: Allyn & Bacon.

Kennaraháskóli Íslands. (2007). Náms- og kennsluskrá Kennaraháskólans 2007–2008 [vefútgáfa]. Sótt 8. apríl 2007 af:
<https://ugla.khi.is/kennsluskra/index.php?tab=skoli&chapter=content&id=486&kennsluar=2007>

Kristín Björnsdóttir. (2003). Orðræðugreining. Í Sigríður Halldórsdóttir og Kristján Kristjánsson (ritstj.), *Handbók í aðferðarfræði og rannsóknum í heilbrigðisvíśindum* (bls.237–248). Akureyri: Háskólinn á Akureyri.

Kristín Sigurðardóttir. (2005). *Nám á safni*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Háskólinn á Akureyri, kennaradeild.

Kristján Kristjánsson. (2002). *Mannkostir*. Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Kristján Kristjánsson. (2006). Fjölskyldan og fúndamentalískur basis. *Skólavarðan* 6(1), 5–6.

Kropf, M. B. (1992). The family museum experience: a review of the literature. Í Susan K. Nichols (ritstj.), *Patterns in practice: selections from the Journal of museum education* (bls. 222–229). Washington D.C.: Museum Education Roundtable.

Lilja Árnadóttir. (1998). Hafa söfnin rækt hlutverk sitt? Í Guðmundur J. Guðmundsson og Eiríkur K. Björnsson (ritstj.), *Íslenska sögubingið 28.–31. maí 1997. Ráðstefnurit II* (bls. 88–93). Reykjavík: Sagnfræðistofnun Háskóla Íslands og Sagnfræðingafélag Íslands.

Leinhardt, G. og Knutson, K. (2004). *Listening in on museum conversations*. Walnut Creek (Kalifornía), Lanham (Maryland), New York, Toronto og Oxford: AltaMira Press.

Listasafn Íslands [vefslóð]. (2006 a). *Fræðslustarfsemi*
Sótt 14. apríl 2006 af: <http://www.listasafn.is/?expand=0-134&i=134>

Listasafn Íslands [vefslóð]. (2006 b). *Upplýsingar*. Fræðslustarfsemi við Listasafn Íslands. Sótt 14. apríl 2006 af: <http://www.listasafn.is/?expand=0-52&i=52>

Listasafn Íslands [vefslóð]. (2007). *Fræðsludagskrá*. Dagskrá Fræðsludeildar 20. júlí–20. október 2007. Sótt 22. júlí 2007 af: <http://www.listasafn.is/?expand=-71&i=71>

Listasafn Reykjavíkur [vefslóð]. (án árs). *Fræðsla og viðburðir*. Sótt 5. mars 2007 af: <http://www.listasafnreykjavikur.is/desktopdefault.aspx>

Listasafn Reykjavíkur – Kjarvalsstaðir. (1996). Dorthe Abildgaard (ritstj.) *Likamsnánd: Norraent samvinnuverkefni um safnfræðslu fyrir unglings*. Danmörk: Vestsjællands kunstmuseum. Finnland: Alvar Aalto Museo. Ísland: Listasafn Reykjavíkur – Kjarvalsstaðir. Noregur: Henie-Onstad kunstsenter. Svíþjóð: Norrköpings konstmuseum.

Listasafnið á Akureyri [vefslóð]. (2004). *Um safnið*. Sótt 5. mars 2007 af: <http://www.listasafn.akureyri.is/>

Lög um Náttúruminjasafn Íslands nr. 35/2007. Sótt 28. mars 2007 af:
<http://www.althingi.is/altext/stjt/2007.035.html>

Magnús Gestsson. (2004 a, 22. apríl). *Texti fyrir alla*. Grein fyrst birt á póstlista safnamanna: postlisti@safnamenn.is sem er samræðuvettvangur Félags íslenskra safna og safnmannna (FÍSOS).

Magnús Gestsson. (2004 b). Undur lífs og lista: Börn og söfn. *Uppeldi*, 17(4), 50–52.

Magnús Gestsson. (2003, 8. mars). Söfn og safnkennsla. Börn og nýjar raddir. *Lesbók Morgunblaðsins*, bls. 8–9.

McManus, P. M. (1994). Families in museums. Í R. Miles og L. Zavala (ritstj.), *Towards the museum of the future. New European perspectives* (bls. 81–97). London og New York: Routledge.

Magrét Sigurðardóttir. (2005). „*Undir Nöfunum*“: Um söfn og grenndarkennslu á Sauðárkróki. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.

Magrét Tryggvadóttir. (2005). Fjölskylda heimsins. *Tímarit Máls og menningar*, 66(2), 98–101.

Matthews, G. B. (2000) *Heimspeki og börn* (Skúli Pálsson þýddi). Kópavogur: Sóley.

Menntamálaráðuneytið. (2005). *Áræði með ábyrgð: stefna menntamálaráðuneytis um upplýsingatækni í menntun, menningu og vísindum 2005–2008*. Reykjavík: Höfundur.

Menntamálaráðuneytið. (2003). *Safnastefna á sviði þjóðminjavörfu fyrir árin 2003–2008* Reykjavík: Höfundur.

Merrit, E. (2000). The public dimension assessment. Reviewing the first ten years. Í Joanne S. Hirsch og Louis Silverman (ritstj.) *Transforming practice. Selections from the Journal of museum education 1992–1999* (bls. 289–295). Washington D.C.: Museum educational roundtable.

Minjasafnið á Akureyri [vefslóð]. (2006). *Minjasafnið*. Sótt 12. febrúar 2007 af: <http://www.akmus.is/?m=page&f=viewPage&id=10>

Moussouri, T. (2002). *A context for the development of learning outcomes in museums, libraries and archives*. Gerð fyrir „Learning impact research project team. Research centre for museums and galleries University of Leicester“ (Rannsóknarskýrsla án númera) London: Resource, the council for museums, archives and libraries.

Munley, M. E. (1996). Museum education and the genius of improvisation. *Journal of museum education*, 21(1), 18–20.

Olds, A.R. (1990). Sending them home alive. *Journal of museum education*, 15(1), 10–12.

Ólafur Proppé. (2005, 21. október). *Að kunna að kenna*. Erindi flutt á málþingi Safnaráðs um menntunarhlutverk safna í Listasafni Íslands, Reykjavík.

Sótt 22. apríl 2006 af:

http://www.safnarad.is/safnarad/upload/files/pdf/erindi_olafur_proppe.pdf

Ólöf K. Sigurðardóttir. (1999). Hvað hafa nemendur að sækja á listasöfn? *Listir, saga, menning, náttúra. Upplyssingarit um safna og vettvangsheimsóknir* [Bæklingur]. Reykjavík: Fræðsludeild Árbæjarsafns, Listasafns Reykjavíkur og Fræðslumiðstöð Reykjavíkur.

Packer, J. (2006). Learning for fun: the unique contribution of educational leisure experiences. *Curator*, 49, 329–344.

Pfrommer, P. (2002, mars). *Family friendliness: audit of recent research and recommendation for the development of family audiences in the arts* (Rannsóknarskýrsla án númer) London: Arts council of England. Sótt 21. desember 2006 af: <http://www.newaudiences.org.uk/resource.php?id=5>

Ragna Sigurðardóttir. (2006, 15. maí). Á hvað er hún að horfa? *Morgunblaðið*. Bækur, bls. 17. [Gagnrýni á bókina *Skoðum myndlist* eftir Önnu C. Leplar og Margréti Tryggvadóttur].

Ragnhildur Bjarnadóttir. (1993). *Leiðsögn — liður í starfsmenntun kennara*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands.

Rakel Pétursdóttir. (2005, 30. október). Listasafn Íslands. Norraent samstarfsverkefni: Myndlist kynnt með farsíma. *Morgunblaðið* [vefútgáfa]. Sótt 14. janúar 2007 af: <http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html>

Rannveig A. Jóhannsdóttir. (2004). Heillandi mynd af skapandi skólastarfi. Ritfregn og dómur um Nemandann í nærmynnd. *Netla — veftímarit um uppeldi og menntun*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands. Sótt 17. nóvember 2005 af: <http://netla.khi.is/ritfregnir/2004/005/>

Roberts, L. C. (1997). *From knowledge to narrative: educators and the changing museum*. Washington, D.C., og London: Smithsonian Institution Press.

Rose, G. (2001). *Visual methodologies. An introduction to the interpretation of visual materials*. London, Thousand Oaks og New Delhi: Sage.

Rúnar Sigþórsson (ritstj), Börkur Hansen, Jón Baldwin Hannesson, Ólafur H. Jóhannsson, Rósa Eggertsdóttir og Mel West (1999). *Aukin gæði náms:*

Skólapróun í þágu nemenda. Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands.

Safnalög nr. 106/2001 með áorðnum breytingum 1. 144/2002. Sótt 3. október 2003 af: <http://www.althingi.is/lagas/129/2001106.html>.

Safnaráð (2005). *Ársskýrsla Safnaráðs 2004.* Reykjavík: Höfundur.

Safnaráð [vefslóð]. (án árs a). Um starfsemi safna. *Safnfræðsla – söfn og skólar.* Sótt 11. maí 2006 af:
<http://www.safnarad.is/is/leidbeiningar%5Fog%5Ffrodleikur/um%5Fstarfsemi%5Fsafna/>

Safnaráð [vefslóð]. (án árs b). Um starfsemi safna. Sótt 8. júlí 2007 af:
http://www.safnarad.is/safnarad/is/starfsemi%5Fsafnarads/islenski%5Fsafnadag_urinn/

Safnaráð. (2007 a, janúar). *Menntunarhlutverk safna: Staða og stefna* 1. hluti: Stefna um menntunarhlutverk safna. Reykjavík: Höfundur.

Safnaráð. (2007 b, janúar). *Menntunarhlutverk safna: Staða og stefna* 2. hluti: Niðurstöður könnunar. Reykjavík: Höfundur.

Scott, V. (2005). *Making connections 4 tool kit.* Working with diverse audiences. London: Engage: The national association for gallery education.

Scottish museums council. (2005). *A national learning and access strategy for museums and galleries in Scotland.* The way forward for learning, access and involvement. Edinborg: Höfundur.

Shine, S. og Acosta, T. Y. (2000). Parent-child social play in a children's museum. *Family relations*, 49(1), 45–52.

Shuh, J. H. (1994). Teaching yourself to teach with objects. E. Hooper-Greenhill (ritstj.), *The educational role of the museum* (2. útg. bls. 80–91). London og New York: Routledge.

Sif Vígþórsdóttir og Valdimar Helgason. (2006). Einstaklingsmiðað nám. Kenningar Carol Ann Tomlinson. *Skólavarðan*, 6(1), 26–27.

Sigrún Davíðsdóttir. (1996, 6. október). Framtíðarsýn norrænna ungmenna í listrænu formi: Sterkir litir, heillandi tónar og tölvutengsl. *Morgunblaðið*, Menningarlíf [vefútgáfa]. Sótt 14. janúar 2007 af:
http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=290919

Sigrún Guðmundsdóttir. (2003). *Hlutverk listasafna í myndlistarkennslu grunnskóla.* Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.

Sigrún Júlíusdóttir. (2004, 30. ágúst). Hvað þýðir hugtakið fjölskylda og hvað er fjölskyldumeðferð? *Visindavefurinn*. Sótt 14. apríl 2006 af:
<http://visindavefur.hi.is/?id=4485>

Sigrún Júlíusdóttir. (1995) Fjölskyldukenningar og rannsóknir. Í Sigrún Júlíusdóttir (ritstj.), *Barnafjölskyldur: Samfélag – lífsgildi – mótu*. Rannsókn á högum foreldra og barna á Íslandi (bls. 11–33). Reykjavík: Félagsmálaráðuneytið.

Sigurður Hinrik Tómasson. (2006). *Safnfræðsla. Fræðileg umfjöllun og safnfræðsluverkefni*. Óbirt B.Ed. ritgerð: Kennaraháskóli Íslands.

Silverman, L. H. (1995). Visitor meaning-making in museums for new age. *Curator*, 38, 161–170.

Símon Jóh. Ágústsson. (1993). *List og fegurð*. Reykjavík: Iðunn. (Upphaflega gefið út 1953).

Smámunasafnið [vefslóð]. (2006). *Um safnið: Öllum er eiginlegt að safna hlutum*. Sótt 7. febrúar 2007 af:
<http://www.smamunasafnid.is/?m=page&f=viewPage&id=2>

Snowman, J. og Biehler, R. (2003). *Psychology applied to teaching* (10. útg.). Boston og New York: Houghton Mifflin Company.

Steingrímur Sigurgeirsson (2005, 21. október). *Ávarp aðstoðarmanns menntamálaráðherra*. Erindi flutt á málþingi Safnaráðs um menntunarhlutverk safna í Listasafni Íslands, Reykjavík. Sótt 22. apríl 2006 af:
http://www.safnarad.is/safnarad/upload/files/pdf/erindi_steingrimur.pdf

Steinunn H. Þorsteinsdóttir og Haraldur Jónsson. (2001). Safnkennsla. Eru hlutverkaleikir það sem koma skal? *Skólavarðan*, 1(9), 38–39.

Stofnun Vilhjálms Stefánssonar (2000). *Tillögur að safnafræðslu: Heimsskautslöndin unaðslegu*. Akureyri: Höfundur.

Stóraukin aðsókn að Listasafni Íslands. (2006, 9. september). *Morgunblaðið*, Menningarlíf [vefútgáfa]. Sótt 12. september 2006 af:
http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?grein_id=1101947

Söfnin í Eyjafirði. (2006) [Bæklingur]. Akureyri: Höfundar [sameiginlegur bæklingur og heimasiður safna á Norðurlandi]: www.sofn.is og www.museums.is

Talboys, G. K. (2005). *Museum educator's handbook* (2. útg.). Aldershot (Englandi) og Burlington (Vermont): Ashgate.

United Nations. (2002). *Convention on the Rights of the Child: Committee on the rights of the child*. Consideration of Reports submitted by states parties undir article

- 44 of the convention (Rannsóknarskýrsla nr. CRC/C/83/Add.3). United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Sótt 25. janúar 2007 af:
[http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/7cec89369c43a6dfc1256a2a0027ba2a/5bffe7924287aaa5c1256bed004ccd24/\\$FILE/G0240543.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/7cec89369c43a6dfc1256a2a0027ba2a/5bffe7924287aaa5c1256bed004ccd24/$FILE/G0240543.pdf)
- Unnar Árnason. (2003, 7. mars). Hver var Comenius? Hvað gerði hann sögulegt?
Vísindavefurinn. Sótt 15. apríl 2006 af: <http://visindavefur.hi.is/?id=3211>
- Úlfhildur Dagsdóttir. (2005). Skrýmsl: *Óvættir og afskræmingar* [Sýningarskrá fyrir tímabilið 2. júlí – 21. ágúst]. Akureyri: Listasafnið á Akureyri.
- Vallance, E. (2004). Museum education as curriculum. Four models, leading to a fifth. *Studies in art education: a journal of issues and research*, 45, 343–358.
- Venugopal, B. (1995). Family groups in museums: an Indian experience.
Í E. Hooper-Greenhill (ritstj.), *Museum, media, message* (bls. 276–280). London og New York: Routledge.
- Vefsíða [frétt um nýja vefsíðu Smámunasafnsins]. (2005 b, 10. september).
Morgunblaðið, bls. 20.
- Webb, J., Schirato, T. og Danaher, G. (2002). *Understanding Bourdieu*. London, Thousand Oaks og New Dehli: Sage.
- Weil, S. E. (2002). *Making museums matter*. Washington, D.C., og London: Smithsonian Institution Press.
- Williams, P. (2005, júní). *Family Spaces and Activities: A Low Tech Possibility*. Fyrirlestur fluttur á ráðstefnunni From Content to Play: Family-Oriented Interactive Spaces in Art and History Museums, Los Angeles
- Xanthoudaki, M. (1998). Is it always Worth the Trip? The contribution of museum and gallery educational programmes to classroom art education. *Cambridge Journal of Education*, 28, 181–195.
- Yenawine, P. (2003). Jump starting visual literacy. *Art Education*, 56(1) 6–12.
- Zembylas, M. og Michaelides, P. (2004). The sound of silence in pedagogy. *Educational theory*, 54(2) 193–210.
- Pingsályktun um mótun opinberrar fjölskyldustefnu og aðgerðir til að styrkja stöðu fjölskyldunnar*. (1997, 13. maí) Sótt 21. apríl 2006 af:
<http://www.althingi.is/alttext/121/s/1230.html>
- Þjóðminjasafn Íslands [vefslóð]. (án árs a). *Fræðsla*. Sótt 19. júní 2007 af:
<http://www.thjodminjasafn.is/fraedsla/>

Þjóðminjasafn Íslands [vefslóð]. (án árs b). *Fræðsla > Leiðsögn*. Sótt 19. júní 2007 af: <http://www.thjodminjasafn.is/fraedsla/leidsogn/>

Þjóðminjasafn Íslands [vefslóð]. (án árs c). *Fræðsla > Leiðsögn > Sívinsælir safnleikir*. Sótt 19. júní 2007 af: <http://www.thjodminjasafn.is/fraedsla/leidsogn/nr/1383>

Þjóðminjasafn Íslands [vefslóð]. (án árs d). *Fræðsla > Skólaheimsóknir*. Sótt 19. júní 2007 af: <http://www.thjodminjasafn.is/fraedsla/skolaheimsoknir/>

Pröstur Helgason. (2004, 28. ágúst). Nýr grundvöllur að Pjóðminjasafni Íslands. *Lesbók Morgunblaðsins*, bls. 4–5.

Pröstur Helgason. (1997, 18. nóvember). Potað í póstmódernismann. *Morgunblaðið* [vefútgáfa]. Sótt 21. september 2005 af: <http://www.mbl.is/mm/gagnasafn/grein.html?radnr=234350>